ئەخەت تۇردى ئەسەرلىرى

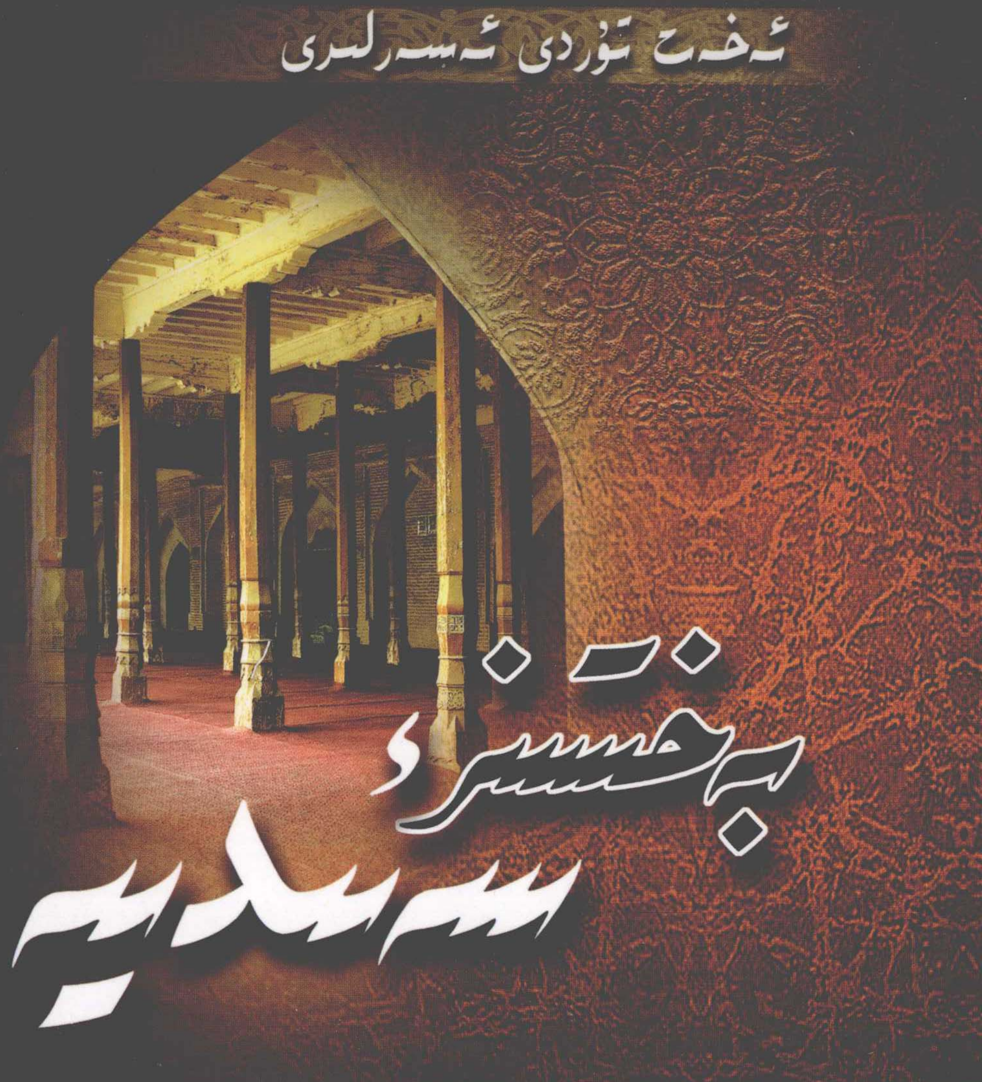

بەختسىز سەيدىم

شىنجاڭ ياشلار-ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى

ئەخمەت تۇردى ئەسەرلىرى

بەختسىز سەئىدىيە

(تارىخىي رومان)

شىنجاڭ ياشلار-ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

不幸的赛依德亚：维吾尔文/艾海提·吐尔迪著.—乌鲁木齐：新疆青少年出版社，2009.3
（艾海提·吐尔迪作品集）
ISBN 978-7-5371-6501-3

Ⅰ.不… Ⅱ.艾… Ⅲ.长篇小说—中国—当代—维吾尔语（中国少数民族语言） Ⅳ.I247.5

中国版本图书馆 CIP 数据核字（2009）第 023345 号

责任编辑：阿布力孜·克尤木
责任校对：依巴达提·亚森
封面设计：阿里甫·夏

艾海提·吐尔迪作品集

不幸的赛依德亚（维吾尔文）

（长篇小说）

艾海提·吐尔迪 著

新疆青少年出版社出版
（乌鲁木齐市胜利路二巷1号 邮编：830049）
新疆新华书店发行 新疆新华印刷厂印刷
850×1168毫米 32开本 14.5印张
2009年3月第1版 2009年3月第1次印刷
印数：1—4000

ISBN 978-7-5371-6501-3 定价：29.00元
如有印刷装订问题请直接同出版社调换

مەسئۇل مۇھەررىرى : **ئابلىز قېيۇم**
مەسئۇل كوررېكتورى : **ئىبادەت ياسىن**
مۇقاۋىنى لايىھىلىگۈچى : **غالىب شاھ**

ئەخەت تۇردى ئەسەرلىرى

بەختسىز سەئدىيە

(تارىخىي رومان)

ئاپتورى : **ئەخەت تۇردى**

*

شىنجاڭ ياشلار ـ ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى شەھىرى غالىبىيەت يولى 2 ـ كوچا 1 ـ قورۇ، پ : 830049)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدىن تارقىتىلدى
شىنجاڭ شىنخۇا باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى
ئۆلچىمى : 1168×850م م، 32 كەسلەم، باسما تاۋىقى : 14.5
2009 ـ يىل 3 ـ ئاي 1 ـ نەشرى
2009 ـ يىل 3 ـ ئاي 1 ـ بېسىلىشى
ISBN978-7-5371-6501-3
سانى : 1 — 4000
باھاسى : 29.00 يۈەن

بېسىلىشتا، تۈپلەشتە خاتالىق بولسا نەشرىياتىمىزغا ئەۋەتىڭ، تېگىشىپ بېرىمىز

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

نەشرىياتتىن

ئەخەت تۇردى — دەۋرىمىزدىكى ئۇيغۇر پروزىچىلىقىنىڭ تەرەققىياتىغا، گۈللەپ ياشناش ۋەزىيىتىگە مۇھىم تۆھپە قوشقان ۋەكىللىك خاراكتېردىكى داڭلىق يازغۇچىلىرىمىزنىڭ بىرى. ئۇ ئۆزىنىڭ 50 يىللىق ئەدەبىي ئىجادىيەت ھاياتىدا پروزىچىلىقنىڭ ھېكايە، پوۋېست، رومان قاتارلىق ھەممە ساھەسىدە قەلەم تەۋرىتىپ، ھەممە ساھەسىدە بىر تۈركۈم نادىر ئەسەرلەرنى يارىتىپ، ئوقۇرمەنلەر قەلبىدە ۋە ئەدەبىيات ساھەسىدە خېلى زور تەسىر قوزغىدى.

يازغۇچى 1940 - يىل 11 - ئاينىڭ 20 - كۈنى قەشقەر شەھىرىدە تۇغۇلغان. 1949 - يىلىدىن 1959 - يىلىغىچە باشلانغۇچ، ئوتتۇرا مەكتەپلەردە ئوقۇغان. 1959 - يىلى شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ تىل - ئەدەبىيات فاكۇلتېتىغا ئوقۇشقا كىرگەن. 1964 - يىلى 8 - ئايدا ئوقۇش پۈتتۈرگەندىن كېيىن ئاپتونوم رايونلۇق ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسىگە تەقسىم قىلىنىپ، «تارىم» ژۇرنىلى تەھرىر بۆلۈمىدە مۇھەررىر بولۇپ ئىشلىگەن، كېيىن ژۇرنالنىڭ مۇئاۋىن باش مۇھەررىرى بولغان. 1989 - يىلى 1 - ئايدىن باشلاپ كەسپىي يازغۇچىلىققا تەكلىپ قىلىنىپ، 2000 - يىلى 12 - ئايدا دەم ئېلىشقا چىققۇچە شىنجاڭ يازغۇچىلار جەمئىيىتىنىڭ كەسپىي يازغۇچىسى بولغان. ئۇ ھازىر جۇڭگو يازغۇچىلار جەمئىيىتىنىڭ ئەزاسى، جۇڭگو ئاز سانلىق مىللەت يازغۇچىلار ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ ھەيئەت ئەزاسى، مەملىكەتلىك ئۇيغۇر كلاسسىك ئەدەبىياتى ۋە مۇقام ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ دائىمىي ھەيئەت ئەزاسى، دۆلەتلىك

بىرىنچى دەرىجىلىك يازغۇچى ، شىنجاڭ پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسى-
تېتى فىلولوگىيە ئىنستىتۇتىنىڭ پەخرىي پروفېسسورى .

ئەخەت تۇردىنىڭ ئەدەبىي ئىجادىيەت ھاياتى 1958 ـ يىلى
«تارىم» ژۇرنىلىدا ئېلان قىلىنغان «گۇرۇچ» ناملىق ھېكايىسى
بىلەن باشلانغان . شۇنىڭدىن تارتىپ 1960 ـ يىللارنىڭ ئوتتۇرى-
لىرىغىچە بولغان ئارىلىقتا ئۇ «ھاياتنىڭ باشلىنىشى» ، «دەشتكە
باھار كەلدى» ، «كۆرەش داۋام قىلىدۇ» ، «ئازاد زامانەمدىن
ئايلىناي» ، «بىزنىڭ ئەۋلاد» قاتارلىق بىر قىسىم ھېكايىلەرنى
يېزىپ ، شۇ دەۋر رېئاللىقىنى خېلى جانلىق ئەكس ئەتتۈرگەن
ھەم كۆزگە كۆرۈنۈشكە باشلىغان . 1970 ـ يىللارنىڭ ئاخىرلى-
رىدىن باشلاپ ئەخەت تۇردىنىڭ پروزا ئىجادىيىتى يېڭى بىر
باسقۇچقا قەدەم قويدى . بۇ مەزگىللەردە ئۇ «يالقۇنلۇق ياش-
لىق» ، «مەرھابا ، باغۋەن» ، «مەھبۇس قىزى» قاتارلىق ھېكا-
يىلەرنى يېزىش ئاساسىدا پوۋېست ئىجادىيىتى بىلەن شۇغۇللى-
نىپ ، «قىيانلىق دەريا» ، «ئەلۋىدا ، كۆز يېشىم» قاتارلىق
پوۋېستلارنى ئېلان قىلىپ ، بۇ جەھەتتىمۇ كۆرۈنەرلىك نەتىجى-
لەرگە ئېرىشتى . ئۇنىڭ پوۋېست ئىجادىيىتى ئەمەلىيەتتە ئۇنىڭ
ھېكايە ئىجادىيىتىدىن رومان ئىجادىيىتىگە ئۆتۈشتىكى ئۆتكۈنچى
ئىجادىيىتى بولۇپ قالدى . ئۇ 1980 ـ يىللارنىڭ ئاخىرىدىن
باشلاپ رومان ئىجادىيىتىگە كىرىشىپ ، 1989 ـ يىلى تۇنجى
رومانى — «ئۇنتۇلغان كىشىلەر»نى ئوقۇرمەنلەر بىلەن يۈز كۆ-
رۈشتۈردى . بۇ رومان ئۆزىنىڭ كۆپ تەرەپلىمە قىممىتى ۋە
يۇقىرى مۇۋەپپەقىيىتى بىلەن كىشىلەر ئارىسىدا ۋە ئەدەبىيات
ساھەسىدە زور تەسىر قوزغىدى ، شۇنداقلا ئۇنىڭ رومان ئىجادى-
يىتى ئۈچۈن پۇختا ئاساس بولۇپ قالدى . شۇنىڭدىن كېيىن ئۇ
ئاساسلىق كۈچىنى رومان ئىجادىيىتىگە قارىتىپ ، كەينى ـ كەي-
نىدىن «ھايات شۇنداق» ، «سەرسان روھ» ، «بەختسىز سەئىدى-
يە» ، «قاباھەت» قاتارلىق رومانلارنى يېزىپ جامائەتچىلىك بى-

لەن يـۈز كـۆرۈشتۈردى . ئـەگەر بـىز «خەيرخوش ، توققۇز كۈنلۈك ماكان» ، «ئەلۋىدا ، كۆز يېشىم» نامىلىق ئەسەرلەرنى ئۇنىڭ ھېكايە ۋە پوۋېست ئىجادىيىتىدىكى بىر پەللە دېسەك ، ئۇنداقتا «سەرسان روھ» ، «بەختسىز سەئىدىيە» ، «قاباھەت» رومانلىرى ئۇنىڭ رومان ئىجادىيىتىدىكى نەتىجىسىگە ۋەكىللىك قىلالايدىغان نادىر ئەسەردۇر .

يازغۇچىنىڭ تۇنجى پوۋېستى «قىيانلىق دەريا» 1985 ـ يىلى مەملىكەتلىك 2 ـ نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەدەبىيا-تىنى باھالاشتا «مۇنەۋۋەر پوۋېست» مۇكاپاتىغا ئېرىشكەندىن كېـ-يىن ، ئۇنىڭ بىر قىسىم ھېكايىلىرى ، بولۇپمۇ «ئۇنتۇلغان كىشىلەر» ، «ھايات شۇنداق» ، «سەرسان روھ» ، «بەختسىز سەئىدىيە» قاتارلىق رومانلىرى كەينى ـ كەينىدىن «جۇڭگو كى-تاب مۇكاپاتى» ، «تۇلپار ئەدەبىيات مۇكاپاتى» ، «تەڭرىتاغ ئەدە-بىيات ـ سەنئەت مۇكاپاتى» ··· قاتارلىق مەملىكەت ۋە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مۇكاپاتلارغا ئېرىشىپ زور شەرەپ قۇچتى . ئۇنىڭ بىر تۈركۈم ھېكايە ـ پوۋېستلىرى خەنزۇچىغا تەرجىمە قىلىنغاندىن سىرت ، «سىناق مەيدانىدىكى لەتىپە» ، «خەير-خوش ، توققۇز كۈنلۈك ماكان» قاتارلىق نادىر ھېكايىلىرى چەت ئەل تىلىغا تەرجىمە قىلىنىپ ، «چەت ئەل يازغۇچىلىرىنىڭ ھې-كايىلىرى» ناملىق توپلام بىلەن «پەرۋاز» ناملىق مەجمۇئەلەردە ئېلان قىلىندى .

بۇ قېتىم نەشرىياتىمىز دۆلەت قۇرۇلغانلىقىنىڭ 60 يىللى-قىغا سوۋغا قىلىش ۋە ئەخەت تۇردى ئىجادىيىتىنىڭ 50 يىللىقى-نى خاتىرىلەش يۈزىسىدىن يازغۇچىنىڭ بارلىق ئەسەرلىرىنى 10 توم قىلىپ نەشر قىلدۇق . بىز ھۆرمەتلىك ئوقۇرمەنلەرگە سۇن-غان بۇ 10 توملۇق ئەسەر يازغۇچى ئەخەت تۇردىنىڭ تارىخ ۋە رېئاللىق ھەققىدىكى 50 يىلدىن بۇيانقى جاپالىق ئىزدىنىشلىرى-نىڭ مەھسۇلى . ئۇ ئۆزىنىڭ پۈتۈن ئىجادىيىتىدە كىشىلەرنىڭ

ئىجتىمائىي رېئاللىق بىلەن بولغان ئوخشاشمىغان مۇناسىۋەت ـ ئالاقىلىرىنى ، جۈملىدىن ئۇلارنىڭ باي ۋە مۇرەككەپ روھىي دۇنياسىنى تىپىك ۋە ماھىيەتلىك بولغان تۇرمۇش كۆرۈنۈشلىرى ئىچىدە ئوبرازلىق يارىتىشتەك ئىجادىيەت ئالاھىدىلىكىنى گەۋدە ـ لەندۈرۈپ ، ئۆزىگە خاس بەدىئىي ئۇسلۇب ياراتقان . ئۇ تەسۋىرلىـ گەن پېرسوناژلارنىڭ كۆپىنچىسىدە زاماندىشلىرىمىزنىڭ مەنىۋى قىياپەتلىرى تەبىئىي ۋە ئېنىق ئىچىپ بېرىلىپ ، ئۇيغۇر خەلقىـ نىڭ تىپىك مىللىي خاراكتېرى خېلى روشەن ئەكس ئەتكەن . بۇ خىل تىپىك خاراكتېر يازغۇچىنىڭ ئىدىيىۋى ھېسسىياتى ، جەمئىيەت ۋە تۇرمۇش ھەققىدىكى ئالاھىدە كۆزقاراشلىرى ، شۇ ـ نىڭدەك ئۆزگىچە ئىجادىيەت ئۇسۇلى ئارقىلىق سەنئەت يۈكسەكـ لىكىگە كۆتۈرۈلگەن . شۇڭا ئۇ كىشىلەرگە ئۆزگىچە بىر خىل ئېستېتىكىلىق زوق بېغىشلايدۇ ، كىشىنى ھايات گۈزەللىكىدىن ، شۇنداقلا تەبىئەت گۈزەللىكىدىن سۆيۈندۈرىدۇ .

قىسقىسى ، ئەخەت تۇردى دەۋر قىياپىتىنى ئىجابىي ۋە سەلـ بىي ياقتىن يورۇتقان ، تۇرمۇش پۇرىقى كۈچلۈك ، زىددىيەتـ توقۇنۇشلىرى كەسكىن ، پېرسوناژلىرى ئۆزىگە خاس خاراكتېرگە ئىگە ، تىلى تاتلىق بىر تۈركۈم مۇنەۋۋەر ئەسەرلىرى بىلەن يېڭى دەۋر ئۇيغۇر ئەدەبىياتىغا ، جۈملىدىن ئۇنىڭ رومانچىلىق ساھەسىـ گە مۇناسىپ تۆھپىلەرنى قوشقان تۆھپىكار يازغۇچىدۇر .

بىز ئاخىرىدا ، ھۆرمەتلىك ئەدىبنىڭ تېنىگە سالامەتلىك ، قەلىمىگە تېخىمۇ زور بەرىكەت تىلەيمىز !

2009 ـ يىل ، مارت .

سۆز بېشى

يىراق ئۆتمۈشتىكى ئەجدادلار ئىزىنى ئىزدەپ يۈرۈپ، بۇ سەۋدايى يولغا كىرىپ قالدىم. نۇرغۇنلىغان ئەگىم - دوقاللار بىلەن سىرلىق قىستاڭلاردىن ھاسىل بولغان بۇ يول ئاخىر مېنى ئەجدادلىرىمىزنىڭ 17 - ئەسىردىكى ھەسرەت - نادامەتلىك دەۋرىگە باشلاپ كەلدى.

سەلتەنەت مەھكۇملۇق بىلەن، مەرىپەت نادانلىق بىلەن، يورۇقلۇق جاھالەت بىلەن ئالماشقان بۇ دەۋر ھەقىقەتەنمۇ خەلقىمىز ھاياتىدىكى بىر پاجىئە ئىدى.

ۋەھالەنكى، خەلقىمىزنىڭ ئۆتمۈشى، مەيلى ئۇ قانچىلىك پاجىئەلىك ۋە دەھشەتلىك بولسۇن بىز ئۇچۇن بەربىر ئەزىز ھەم مۇقەددەس بولۇپ قېلىۋېرىدۇ. چۈنكى، بۇ ئۆتمۈش يالغۇز پاجىئە ۋە قارا كۈنلەردىنلا ئىبارەت ئەمەس، بەلكى يەنە قاراڭغۇ زۇلمەتنى ئۆز شولىسى بىلەن يورۇتماقچى بولغان نۇرغۇن مەشئەلچى، چىراغچىلارنىڭ تارىخ قاتلاملىرىغا سىڭىپ كەتكەن بۈيۈك ئىختىرالىرى، كۆرەشلىرى ۋە نۇرى بىلەن چاقنىغان يورۇق كۈنلىرىدىنمۇ ئىبارەتتۇر !

ئىشەنچ بىلەن يولغا چىقتىم، يولۇمنى ئەنە شۇ نۇرلار يورۇتتى، كۆز ئالدىمدا ئەنە شۇ ئۆلمەس سىيمالار گەۋدىلىنىپ، ماڭا ئىلھام ۋە مەدەت بېرىپ تۇردى.

مۇندەرىجە

بىرىنچى قىسىم
زەرەپشاننىڭ كۆز يېشى

بىرىنچى باب قىسقا ھاياتىنىڭ ئۆزۈن بىر كېچە 3
ئىككىنچى باب قارا بوران چاغ - توزانلىرى 21
ئۈچىنچى باب جاھىل قورغان 34
تۆتىنچى باب باسقۇن 70
بەشىنچى باب شىرقىراپ چۇشۇۋاتقان قان ئاۋازى 84
ئالتىنچى باب كۆيگەن جاھان 102
يەتتىنچى باب ئالتۇن تەخت ئۈستىدىكى بىردەملىك
ئاچچىق خىيال 144
سەككىزىنچى باب ۋاباغا ئوخشايدىغان ئادەم...........166
توققۇزىنچى باب بىر نەچچە سەھىپىلىك ئەسلىمە 185
ئونىنچى باب مېھرى ئىسسىق يوچۇن كىشى 209

ئىككىنچى قىسىم
قارغىشقا تولغان ئالەم

بىرىنچى باب ئوت ۋە ئوقيا........... 227
ئىككىنچى باب نىكاھ ۋە سەلتەنەت 247
ئۈچىنچى باب قانغا بويالغان يىگىرمە بىرىنچى
جۇمە 280

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com

تۆتىنچى باب   شائىلىق قەبرە 309
بەشىنچى باب   سەرمازار ھاشىرى 331
ئالتىنچى باب   چۆلدىكى يالغۇز كەپە 345
يەتتىنچى باب   ئەۋلىيانى چۆچۈتكەن خەۋەر 365
سەككىزىنچى باب   دىيانەت تەزكىرىسى 377
توققۇزىنچى باب   ئۇزۇن چۈش 404
ئونىنچى باب   ئۆلۈمسىز ھالاكەت 431
ئەسەردىكى مۇھىم تارىخي شەخسلەرنىڭ قىسقىچە
بايانى 440

بىرىنچى قىسىم

زەرەپشاننىڭ كۆز يېشى

بىرىنچى باب

قىسقا ھاياتىدىكى ئۈزۈن بىر كېچە

1

مىلادىيە 1678 ـ يىلى گۈزەل قەشقەرنىڭ كەڭ ۋە تىنچ زېمىنىنى ۋەھىمە باستى. بىر يۈز ئاتمىش تۆت يىل ھۆكۈم سۈرگەن بۈيۈك سەئىدىيە خاندانلىقىنىڭ سەلتەنىتى كۈلپەت ئىچىدە قالدى!

خىرە ئايدىڭ كېچە، ئەل ئۇيقۇغا چۆمگەن خامۇش بىر پەيتتە، قارا قۇرۇم تاغلىرى تەرەپتىن كەلگەن دەرۋىش سىياقىدىكى بىر ئادەم شەھەرنىڭ تۆۋەن تەرىپىدىكى خانىقا دەرۋازىسىدىن قەلئە ئىچىگە كىرىپ كەلدى. ئۇ ئىككى كۈندىن بېرى كېچە ـ كۈندۈز جېدەللەپ مېڭىپ، مانا ئەمدى مەنزىلگە يەتكەنىدى. شۇڭا، يول بويىدىكى كۆل بېشىدا توختاپ چوڭقۇر بىر نەپەس ئالدى، ئاندىن بىر قولى بىلەن كۆلنى ئىھاتە قىلغان ياغاچ سالاسۇنغا ئېسىلىپ تۇرۇپ، ئاي نۇرىدا سۇس جىلۋىلىنىپ تۇرغان تىنىق سۇدىن بىر نەچچە ئوچۇم ئىچتى. مۇزدەك تاتلىق سۇ ئۇنىڭ گەز باغلىغان لەۋلىرىنى نەملەپ ھارغىنلىق باسقان يۈرىكىنى ياشارتىپ قويغاندەك بولدى. ئۇ تەشنالىقىنى قاندۇرۇپ ئورنىدىن تۇردى. شۇ چاغدا قارامتۇل بۇلۇتلار ئارىسىدىن شۇڭغۇپ چىققان ئاي شەھەرنى ۋاللىدە يورۇتۇۋەتتى. تىمتاسلىققا چۆمگەن شەھەر ئەمدى ئۇنىڭ كۆزىگە باشقىچە سۈرلۈك ۋە ھەيۋەتلىك كۆرۈنۈشكە باشلىدى. ئۇنىڭ بۇ يەردىن ئايرىلغىنىغا يەتتە يىل بولغانىدى. قاتمۇقات تاغلار ئارىسىدا ئۆتكەن يەتتە يىل ئۇنىڭ جىسمى

بىلەن روھىدا قانداق روشەن ئۆزگىرىشلەرنى قىلغان بولسا، بۇ شەھەردىمۇ شۇنداق زور ئۆزگىرىشلەرنى قىلغانىدى. ئۇنىڭ بېشى ئۈستىدە خۇددى دېۋەيلەپ تۇرغان دېۋىدەك كۆرۈنگەن ماۋۇ سېپىلمۇ بۇرۇنقىدىن ئېگىز ۋە مۇستەھكەم ئىدى. ئۇ سېپىلغا قاراۋېرىپ تۇساتتىن يۈرىكى سىقىلغاندەك بولدى. تاغ ئارىسىدا ئەركىن ـ ئازادە يايلاپ يۈرگەن بۇ ئادەم ئۇچۇن بۇ يەر بەئەينى تار قەپەسدەك بىلىنىپ، ئۆزىنى غەلىتە بىر سېزىم ئىچىدە ھېس قىلىپ قالدى.

ئۇنىڭ خىيالى بىر جېسەكچىنىڭ يېقىنلا يەردە ئۇرغان تاقىلدىقى بىلەن «ئەل ئامان! ...» دەپ ۋارقىرىغان ئاۋازىدىن بۆلۈندى. ئۇ كۆل بويىدا قويغان بوغقۇچلۇق خالتىسىنى ئېلىپ، يولنى داۋام قىلدى.

شەھەر يوللىرى، مەھەللىلەر ئۇنىڭغا تونۇش ئىدى. ئۇ غەدىگەرلىكتىن ئۆتۈپ، چارسۇغا كەلدى. ئۇ يەردىن يەنە بىر گۈللۈك دوقمۇشنى ئايلىنىپ، شەھدانكۆل مەھەللىسىدىكى قوش قاناتلىق يوغان بىر دەرۋازىنىڭ ئالدىدا توختىدى ۋە ئىشىكنىڭ قۇببىلىك قۇيما ھالقىسىنى يەڭگىل قاقتى. ھالقا ئۇچىنچى قېتىم ئۇرۇلغاندا ئىچكىرىدىن بىر ئەر كىشىنىڭ «كىم بۇ؟» دېگەن ئاۋازى بىلەن شىپىرلاپ ماڭغان ئاياغ تىۋىشى ئاڭلاندى.

— مەن ...

— مەن دېگەن كىم؟

كۆپ ئۆتمەي ئىشىكنىڭ زەنجىر تاقاقلىرى شىرىقلاپ چۇشۇپ، بىر قانىتى يېرىم ئېچىلدى ۋە يىگىرمە ياشتىن ھالقىغان، كەڭ كۆكرەكلىك، قاپلان باش بىر يىگىتنىڭ گەۋدىسى غۇۋا كۆرۈندى.

— ئىسەن سويىم، خۇداغا شۈكرى، ئۆزلىرى بار ئىكەنلا! — دېدى يولۇچى مۇلايىم ئاۋازدا.

— سىلى، ئۆزلىرى ...، — ئۆي ئىگىسى يىگىت قولىدىكى قارا چىراغنى ئېگىزرەك كۆتۈرۈپ، يولۇچىنىڭ چىرايىغا سەپسېلىپ قارىدى ۋە بىردىنلا ھاياجانلىنىپ تووۋلىۋەتتى، — دەرۋىش خوجا، بۇ راست سىلىمۇ...

يىگىتنىڭ ئەسلىدىكى ئوتلۇق كۆزلىرى تېخىمۇ نۇرلىنىپ كەتتى.

— مەن شۇ ... ئىسمەن سوپىم، دەرۋىش خوجا ...

يىگىت ئۆز - ئۆزىگە ئىشەنمەي قالدى. ئۈستىگە جۇلدۇر چاپان، بېشىغا پىلتىلىرى توزۇپ، مازلىرى چىقىپ قالغان ئەسكى تەقىيە كىيگەن بۇ ئادەم ئۆز ۋاقتىدا بۇ دىياردا نامى چىققان دەرۋىش خوجا ئىدى.

ئۇلار بىر - بىرىنى يېتىلىشىپ دەسلەپ ھويلىغا، ئاندىن كايىۋانلىق مېھمانخانىغا كىردى. مېھمانخانا كەڭ ۋە ئازادە ئىدى. ئۇدۇلدىكى مېھرابنىڭ ئىككى تەرىپىگە گەجدىن قاپارتما نەقىشلەر ئويۇلۇپ، ئۈستى زەڭگەر سىرلانغانىدى. تورۇستىكى جەگە، لىملارغىمۇ ناھايىتى نەپىس، چىرايلىق نەقىشلەر ئويۇلغانىدى. تامدىكى ئويۇقلاردا بولسا، ھەر خىل كىتاب ۋە چىنە - قاچىلار رەت - رېتى بىلەن تىزىلىپ تۇراتتى. ئىشقىلىپ، ھويلا ۋە ئۆينىڭ بېزىلىشى، سەرەمجانلىششى ئۆي ئىگىسىنىڭ پەزىلىتى ۋە ھۈنەرگە كامىللىقىدىن بېشارەت بېرىپ تۇراتتى.

مېھمانخانىغا چىراغ يېقىلدى، ئۆي ئىچى ئاپئاق يورۇدى، شۇ چاغدا ئۆي ئىگىسى يىگىت مېھمانغا ئالاھىدە قىزىقىش بىلەن قايتىدىن سەپسالدى.

ئۇ ئېگىز بوي، قارىمۇتۇق يۈزىدە پېچاقنىڭ ئىزى بار، ئوتتۇز بەش ياشلاردىكى بەستلىك ئادەم ئىدى. ئۇ پۇتىغا تاغلىقلاردەك چورۇق كىيىپ، ئەسكى چاپىنىنىڭ ئۈستىدىن كەڭ كاشا باغلىۋالغانىدى. چورۇقنىڭ قونچىدا كۈمۈش تولتىلىق يېڭىسار پىچىقى تومپىيىپ تۇراتتى. ئۇنىڭ دۈگىلەك، قاپقارا كۆزلىرى بوغما يىلاننىڭ كۆزىدەك سۈرلۈك ئىدى. ئۇنىڭ يۈز تېرىلىرى تاغ شامىلىدا قارىداپ يىرىك-لىشىپ بەئەينى ئېكەكتەك تىلىم - تىلىم يېرىلىپ كەتكەنىدى. بېشى-دىكى كونا تەقىيىسى ئاستىدىن چىقىپ تۇرغان پاخماق چاچلىرى بىلەن چۈپۈرلىشىپ كەتكەن گىجىك ساقاللىرى ئۇنى تېخىمۇ سۈرلۈك ۋە بەتبەشىرە قىلىۋەتكەنىدى. پەقەت قىزىللىق تېمىپ تۇرغان

此为试读, 需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com